

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., v právní věci žalobce **P. R.**, zastoupeného MPSHARE s.r.o., se sídlem v Mořkově, Nové domky 705, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se v Brně, Masarykova 31, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 18.10.2016 č.j. 45969/16/5100-41451-806485, ve věci posečkání úhrady daně,

t a k t o :

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 18.10.2016 č.j. 45969/16/5100-41451-806485, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 15.3.2016 č.j. 775283/16/3213-50525-802546, kterým bylo rozhodnuto o žádosti o posečkání úhrady daně tak, že byla zamítnuta.

V podané žalobě žalobce vymezil tyto žalobní body:

- 1) Žalobce dostatečným způsobem tvrdil a prokázal aktuální finanční situaci své rodiny, tj. uvedl veškeré příjmy a výdaje společné domácnosti za kalendářní měsíc, čímž prokázal, že by neprodlená úhrada doměrku, tj. částky 531.285,26 Kč představovala pro žalobce vážnou újmu a byla by ohrožena jeho výživa, jakož i osob na jeho výživu odkázaných. Skutečnost, že žalobce byl schopen jednorázově zaplatit na účet správce daně dne 11.4.2016 platbu ve výši 208.451,- Kč a platbu ve výši 136.800,- Kč, nemá pro posouzení věci žádný význam, neboť žalobce si finanční prostředky vypůjčil, a to v důsledku až likvidačního nárůstu příslušenství doměřené daně, konkrétně úroků z prodlení (§ 252 odst. 1 a 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, v platném znění - dále jen daňový řád), tj. sazby 14,05 % p.a. Žalobce předpokládal, že správce daně vyhoví jeho žádosti o posečkání a bude moci postupně hradit doměrek a úrok z posečkání ve výši 7,05 % p.a. Jelikož se tak nestalo, žalobce využil komerční zápůjčky finančních prostředků s úrokovou sazbou 8 % p.a.
- 2) Žalobce nemůže prokazovat „negativní skutečnosti“ tedy to, že nedisponuje finančními prostředky na bankovním účtu ani jinými aktivy použitelnými k úhradě nedoplatku. Ve své žádosti o posečkání žalobce doložil důkazními prostředky svou aktuální finanční situaci a uvedl, že disponuje pouze těmito krátkodobými aktivy.
- 3) Správce daně negativně hodnotil, že žalobce nenabídl vhodný majetek k zajištění neuhrazené daně, i když jím disponoval jako vlastník dvou bytových jednotek, pozemků a sedmi staveb. Žalobce tuto skutečnost nezakrýval, když tyto údaje byly správci daně známy již z provedené daňové kontroly, ostatně dne 15.3.2016 vydal správce daně pod č.j. 782389/16/3213-00540-805167 rozhodnutí o zřízení zástavního práva k nemovitosti. Podle názoru žalobce bylo správcem daně vše dopředu rozhodnuto a činěny takové kroky, aby žádosti žalobce nebylo vyhověno. Rozhodování úředních osob nebylo učiněno nestranně a profesionálně, jak stanoví kodex zaměstnanců veřejné správy. K zániku zástavního práva došlo rozhodnutím ze dne 18.4.2016. Nemovitosti zmiňované správcem daně se nachází v lokalitě hůře likvidní v tom smyslu, že případný prodej by byl záležitostí delšího časového úseku, a to s ohledem na stanovení výše prodejní ceny. V jednom z bytů má žalobce trvalé bydliště. V případě jeho prodeje by vznikly další náklady spojené s úhradou vyššího nájemného. Rozhodnutí správce daně může mít likvidační efekt vůči žalobci i členům jeho domácnosti.

Žalovaný ve vyjádření uvedl, že žádost žalobce o posečkání byla zamítnuta, neboť nebylo možné osvědčit naplnění některé z podmínek pro povolení posečkání vzhledem k tomu, že předložené důkazní prostředky nemohly poskytnout ucelený obraz o majetkové situaci žalobce. S ohledem na to, že v době řízení o žádosti byl žalobce vlastníkem několika nemovitostí, nelze předpokládat, že by byla ohrožena výživa žalobce a osob na jeho výživu odkázaných. Žalovaný současně poukázal na to, že některé z nemovitostí žalobce nabyt do svého vlastnictví ke dni 18.11.2015 tj. v době, kdy prokazatelně věděl o existenci splatného vykonatelného daňového nedoplatku. S ohledem na uvedené bylo konstatováno, že přesto, že byl žalobce vlastníkem nemovitých věcí, nebyly tyto nabídnuty správci daně k zajištění daňového nedoplatku. To, zda bylo vlastnictví nemovitých věcí správci daně známo z jeho činnosti, není v posuzovaném řízení relevantní. Možnost zřízení zástavního práva byla pak pouze jedním z posuzovaných kritérií. Žalovaný zdůraznil, že institut

posečkání není v pravém slova smyslu nárokový a žádost je posuzována na základě správního uvážení správce daně. Žalovaný také odmítl, že by řízení před správcem daně bylo vedeno jakkoli tendenčním způsobem, když ze správního spisu je zřejmé, že správní orgány obou stupňů plně respektovaly základní zásady daňového řádu. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.)) a byl vázán obsahem žaloby.

Z obsahu správních spisů krajský soud zjistil, že žalobce podal dne 1.2.2016 žádost o posečkání úhrady daně, kterou odůvodnil finanční situací své domácnosti, kterou tvoří se svou partnerkou a dvěma nezletilými dětmi. Žalobce doložil příjmy a výdaje společné domácnosti a navrhl splátkový kalendář. Správce daně I. stupně rozhodnutím ze dne 15.3.2016 č.j. 775283/16/3213-50525-802546 žádost žalobce zamítl s odůvodněním, že předložené důkazní prostředky nepodávají ucelený obraz o aktuální majetkové situaci žalobce, který neprokázal, že nedisponuje finančními prostředky na bankovním účtu ani jinými aktivy použitelnými k úhradě nedoplatku. Z vlastní činnosti správce daně bylo zjištěno, že žalobce má ve svém výlučném vlastnictví nemovitý majetek, a to dvě bytové jednotky, pozemek a 7 staveb bez č.p./č.e. – garáží, kterýžto majetek nenavrhл správci daně pro účely zajištění. Pro posouzení důvodnosti podané žádosti je nutno vycházet z celkové majetkové situace daňového subjektu, a nikoliv pouze z jeho aktuálních příjmů. Žalobce doložil pouze dílčí informace o své majetkové situaci a vzhledem ke zjištění správce daně ohledně rozsahu vlastnictví nemovitých věcí žalobcem nelze dospět k závěru o ohrožení jeho výživy nebo osob na jeho výživu odkázaných. Správce daně dospěl k závěru, že není naplněn žádný z důvodů pro povolení posečkání podle § 156 odst. 1 písm. a) – e) daňového řádu. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž uvedl, že nemovitý majetek si pořídil z úspor svých a své družky, které mají svůj původ v dřívějším období. V další části odvolání vznesl námitky, které svým obsahem směřovaly proti rozhodnutím správce daně, jimiž byla stanovena daňová povinnost (procesní podmínky pro použití pomůcek a zákonnost použitých pomůcek). O odvolání bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalovaného.

První žalobní bod neshledal krajský soud důvodným. Je pravdou, že žalobce přehledným způsobem tvrdil a doložil příjmy a výdaje společné domácnosti, což však není pro posouzení důvodnosti žádosti o posečkání daně dostačující. Krajský soud při posouzení této otázky vycházel z poměrně bohaté judikatury správních soudů k dané problematice a z právní úpravy obsažené v § 156 daňového řádu. Posečkání daně ve smyslu uvedené právní úpravy zahrnuje jak posečkání úhrady daně, tak rozložení její úhrady na splátky. Smyslem tohoto institutu je poskytnout daňovému subjektu časový prostor k překonání jeho momentální nepříznivé finanční situace. Úvaha správce daně o tom, zda byly naplněny podmínky uvedené v § 156 odst. 1 daňového řádu, je limitována odůvodněním žádosti a předloženými důkazními prostředky, což je v plné dispozici daňového subjektu. Současně správce daně přihlíží také k dalším informacím o poměrech žadatele, které má k dispozici.

Pokud daňový subjekt ve své žádosti o posečkání dostatečně konkrétně tvrdí a prokáže naplnění ekonomických a sociálních důvodů podle § 156 odst. 1 daňového řádu, vzniká mu právo na kladné rozhodnutí správce daně. Jsou-li totiž splněny zákonné podmínky pro posečkání, je omezena diskrece správce daně v tom, že za této situace musí být žádosti vyhověno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu

– dále jen NSS – ze dne 24.5.2006 č.j. 1 Afs 85/2005-45 nebo ze dne 3.7.2013 č.j. 1 Afs 15/2013-34).

Z konstantní judikatury správních soudů však jednoznačně vyplývá, že při rozhodování o žádosti o posečkání je správní orgán vázán návrhem daňového subjektu, který je povinen tvrdit relevantní důvody pro posečkání a současně předložit důkazní prostředky. Důkazní povinnost je na straně daňového subjektu, který se beneficia při úhradě daně domáhá. Je plně na daňovém subjektu a v jeho výhradní dispozici, aby svou žádost komplexně zdůvodnil a předložil k důvodům nezbytné důkazní prostředky. Současně nese riziko, že pokud nedoloží svá tvrzení uvedená v žádosti, bude správce daně nucen žádost zamítnout.

Pro vyhovění žádosti musí být osvědčeno, že daňový subjekt nejen že nemá dostatek volných finančních prostředků, ale rovněž, že není možné, aby si takové prostředky opatřil. Nemožnost úhrady daně najednou nelze zaměňovat s pouhým nedostatkem peněz v hotovosti, naopak se jedná o situace, kdy daňový subjekt není schopen dlužnou částku obstarat ani zpeněžením majetku, úvěrem apod. (srov. přiměřeně rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14.2.2017 č.j. 29 Af 14/2015-49).

Ze zjištění správce daně ohledně nemovitého majetku žalobce, která žalobce žádným způsobem nerozporoval, je zřejmé, že ačkoliv žalobce možná nedisponuje volnými finančními prostředky nutnými k úhradě daně, jeho souhrnný majetek nepochybně jednorázovou úhradu umožňuje. Žalobce však v podané žádosti svou argumentaci založil toliko na tvrzení a prokázání příjmů a výdajů nezbytných pro měsíční chod jeho domácnosti. K ostatním stránkám své ekonomické situace se nijak nevyjádřil. Jím předložené vyhodnocení majetkové situace tedy postrádá komplexní rozměr a je natolik jednostranné, že toliko na jeho základě správce daně nemohl žádosti vyhovět s ohledem na již shora uvedené požadavky právní úpravy a závěry konstantní judikatury.

Ani 2) a 3) žalobní bod neshledal krajský soud důvodnými. Pokud jde o 2) žalobní bod, nelze se ztotožnit se žalobcem, že správce daně po něm požadoval prokázání „negativních skutečností“. Jak již bylo uvedeno shora, řízení o žádosti o posečkání úhrady daně se řídí dispoziční zásadou, kdy správce daně zásadně vychází z tvrzení a osvědčení předložených žadatelem a sám jej ani nevyzývá k případnému doplnění. Požadavek komplexního obrazu finanční situace žadatele byl rovněž již předestřen v rámci argumentace k 1) žalobnímu bodu, na niž soud plně odkazuje. Důvody, pro které spatřuje žalobce obtížným využít k jednorázové úhradě daně nemovitosti v jeho vlastnictví, jsou pro posouzení věci irelevantní. Podobná argumentace by měla své místo v samotné žádosti o posečkání, v rámci jejíhož odůvodnění mohl žadatel předkládat tvrzení a důkazy o komplexním stavu svého majetku a reálných možnostech jako využití pro potřeby úhrady daně. Krajský soud neshledal důvodnou ani obecně vznesenou námitku o tendenčním a neprofesionálním přístupu pracovníků správce daně k žalobci. Obsahem správního spisu má krajský soud za prokázané, že žalobce v průběhu řízení nevzněl žádnou námitku podjatosti ani stížnost proti postupu pracovníků správce daně, a proto takto obecnou námitku uvedenou až ve správní žalobě považuje soud za zcela účelovou.

Jelikož krajský soud neshledal žádný z žalobních bodů důvodným, žalobu v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl. Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšnému žalovanému podle obsahu soudního spisu nevznikly v tomto řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 12. října 2017

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu